

3938095 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : บริหารสาธารณสุข; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : วิเคราะห์/บริหาร/สถานีอนามัย/แนวทางพัฒนา

ตุณ แสงเพชร : วิเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานีอนามัยเพื่อหาแนวทางพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ (A MODEL ANALYSIS ADMINISTRATION SUB-DISTRICT HEALTH CENTER FOR SEARCH DEVELOPMENTAL GUIDELINES OF EXCELLENCE.)

อ.ที่ปรึกษา : ปิยธิดา ตรีเศษ ส.ค., ทวีกีรติ บุญย์ไพบูลเจริญ ส.ม., คุณิต ศุจิราตน์ วท.ม. (ชีวสัตว์)
177 หน้า. ISBN 974-663-803-3

จากปัญหาคุณภาพบริการสาธารณสุขระดับสถานีอนามัยไม่เป็นที่พอใจของนักบริหารนักวิจัย และผู้ใช้บริการ จึงได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานีอนามัยเพื่อหาแนวทางพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาลักษณะ ปัญหา และแนวทางแก้ไข ปัญหาองค์ประกอบการบริหาร 7 องค์ประกอบ อันได้แก่ การวางแผน การแบ่งงานกันทำ ระเบียบวิธีปฏิบัติงาน การจัดคนเข้าทำงาน ภาวะผู้นำ ความสามารถหลัก และค่านิยมร่วม การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานภายในสถานีอนามัย ภายใต้บทบาทหน้าที่ ทรัพยากร และนโยบายที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยการสัมภาษณ์เจาะลึก (Indepth Interview) สถานีอนามัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 16 แห่ง มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประจำอยู่ที่สถานีอนามัยเป็นผู้ให้ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการบริหารงานภายในสถานีอนามัยไม่ได้มุ่งคุณภาพอย่างจริงจัง แต่มุ่งเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนมากกว่า โดยพบปัญหาที่สำคัญคือ แผนปฏิบัติงานมีหลากหลาย แต่ละแผนมีกิจกรรมเป้าหมายจำนวนมาก เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยแบ่งงานกันทำตามแผน โดยมีทะเบียนรายงานค้อยควบคุมกำกับให้เป็นไปตามแผน สถานีอนามัยจึงมีทะเบียนรายงานจำนวนมาก ระเบียบปฏิบัติงานจึงให้ความสำคัญกับข้อมูลตัวเลขและทะเบียนรายงานอย่างมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะให้ความสำคัญกับงานทุกงาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยไม่ได้มีการเน้นทำงานที่ตรงปัญหาความต้องการของประชาชน

แนวทางพัฒนารูปแบบการบริหารสถานีอนามัย เพื่อให้การทำงานมุ่งคุณภาพมากยิ่งขึ้น คือ ควรผสมผสานแผนงานกิจกรรมให้มีจำนวนน้อยลง โดยมีเป้าหมายเพื่อคุณภาพด้วย แล้วนำเทคนิคการบริหารใหม่ ๆ มาพัฒนาระบบการทำงานภายในสถานีอนามัย และเน้นการทำงานในลักษณะองค์รวม ผสมผสาน ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรปลูกฝังค่านิยมร่วมในเรื่องคุณภาพแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสถานีอนามัยอย่างสม่ำเสมอ และมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการบริหารใหม่ ๆ